

Wegen op de Friesch-Drentsche heide.

Er bestaat, bij velen wellicht niet bekend, een vereeniging „Friesch-Drentsch Wegenplan”, waarvan het doel door den naam duidelijk wordt aangegeven. Zij doet haar nuttig werk, het opheffen van het isolement, waarin een groot stuk van Oostelijk Friesland en Westelijk Drente nog verkeert, in de streek ten Oosten begrensd door de Drentsche hoofdvaart, ten Noorden door de Compagnonsvaart en zich naar het Westen uitstreckende tot Noordwolde en tot Frederiksoord. Een kaart van dit deel van ons land toont wel heel weinig verbindingswegen. Maar op eene, die het „Hdbl.” dezer dagen ontving van den vice-voorzitter, den heer Floris Vos, zijn met de kleur, die ontworpen wegen aangeeft, geteekend wegen van Vledder over Doldersum, Wateren en Terwisscha naar Appelscha en Boekhorst, en een zijweg van Doldersum naar Boyl. En voor deze wegen is thans het noodige geld gevonden. Wat er nog ontbrak is door notaris W. Huender te Steenwijk, voorzitter der vereeniging, geschonken, op verzoek van zijn vrouw, ter gelegenheid van haar 70sten verjaardag.

De nieuwe straatweg zal ongeveer 25 kilometer lang zijn.

Door dezen weg en de ontworpen tram, die om de straks aangegeven streek heen zal loopen, wordt een oppervlakte van ongeveer 300 vierkante kilometer aan haar isolement ontruikt.

Het gedeelte weg Groot-Wateren—Appelscha, over Terwisscha leidt door en langs de bosschen van het Staats-Boschbeheer, waarvan de z.g. Boschberg de hoofdschotel vormt, en door zijn ligging in het op dit gebied zoo schaarsch beedeelde noorden genoemd wordt „Klein Zwitserland”.

Plaatsen als Diever, Wateren en Doldersum zijn thans van uit Assen, Meppel, Heerenveen en Steenwijk in anderhalf uur te bereiken, waarmee de afstand, praktisch gesproken, tot op een derde terug gebracht wordt.

Vermelden wij ten slotte, dat de aan te leggen weg ongeveer twee ton zal kosten, waarvan een belangrijk deel zal worden gedragen door het rijk en de hierbij betrokken provinciën.

14-12-1912 LC

Bekendmaking.

Ondergeteekende maakt aan de gesachte inwoners van Boijl bekend, dat hij zijne

smederij heeft geopend

en hoopt door eene nette en prompte bediening zich een ieders gunst waardig te maken.

JAN HOUDEL,
smid te BOYL.

Tevens houdt hij zich aanbevelen voor het leveren van

nieuwe pompen,
en het verrichten van alle voorkomende **soldeerwerken.**

21-12-1912 NvF

Boijl.

De 9 Dec. was voor den kastelein Nolles te Boijl een kwade dag. Zijn woning werd gewoon bestormd en binnengedrongen. 't Was op den namiddag, toen Nolles hoorde, dat eenige Noordwolders bij een collega-herbergier te Boijl den boel hadden opgeschept en dat de rumoerigen aanstonds ook zijn café denklijk wel met een bezoek zouden vereeren. Als ik nu intijds alle buitendeuren van mijn huis sluit, blijf ik misschien van het kwaad verschoond, dacht Nolles, en hij grendelde de deuren. Maar jawel, de Noordwolders kwamen, drie op een wagen en een per fiets, en lieten al dadelijk zien, dat voor hen geen herbergdeur ongeopend zou blijven, men mocht daar tegen doen wat men wilde.

Voor de glazen achterdeur stelde het viertal, de gebroeders Jentje en Jan S., Lenze Z., allen van Noordwolde, en Jan K. van Peperga, zich op en eischte binnengelaten te worden. Nolles liet de deur gesloten. Jentje zette daarop den schouder tegen de deur, de anderen duwden Jentje op. Het glas der deur viel rinkelend naar binnen, de krammen voor de grendels bezweken en drie der mannen stormden binnen.

Lenze Z. verklaarde heden niet binnen te zijn geweest. Ook geen der getuigen heeft hem daar gezien. Jentje kwam dreigend op den kastelein aan. Hij eischte drank en als hij die niet kreeg, zou hij Nolles aan riemen snijden. Nolles voorkwam die bewerking door ijlings naar buiten te vluchten. Zijn vrouw en de knecht Brinkman, die de bedreiging door Jentje geult, ook hoorden, zorgden ook voor een goed heenkomen. Des kasteleins dochter, Aaltje, bleef alleen in de woonkamer achter. Van haar eischte het drietal dat ze drank zou schenken. Het meisje weigerde, en verzocht den binnendringers de woning te verlaten. Nog dreigde K., althans volgens verklaring van het meisje, den boel kapot te zullen slaan als hij geen drank kreeg.

't Bleef gelukkig bij een bedreiging.

Inmiddels was ook een timmergezel uit de buurt, wiens hulp door Nolles was ingeroepen, binnengekomen en was nu getuige hoe het meisje tevergeefs den mannen verzocht de woning te verlaten. En de ter hulp gesnelde stelde toen mede alle pogingen in 't werk om het huis van de plagen te zuiveren?

Wel nee, 't dacht hem gemakkelijker de zaken te laten zoo ze waren en rechtsomkeer te maken. De Pres. merkte den hulpvaardige dan ook op: „ze hadden dan ook niet veel aan je hulp.” Wat de timmerman gereed toestemde. Door wiens toedoen de lastposten dan wel werden verwijderd, of wel dat ze zonder eenige verdere pressie gingen, is ons niet bekend geworden.

De beklagden wierpen zoowat alle schuld van zich. Jentje zei, dat zijn broer Jan den kastelein had bedreigd, K. wees ook Jan aan als dengene, die van aan riemen snijden had gesproken. K. zelf, had de glazendeur even met de knie opengestooten; verder hadden ze niets misdreven. De Off. achtte het ten laste gelegde bewezen en vroeg voor Jentje S. 6 weken, voor Jan S. en Jan K. ieder 3 weken en voor Lenze Z., die buiten was gebleven, 2 weken gevang.

Uitspraak Donderdag a.s.

15-02-1913 NvF

Boijl.

Jentje had zich naar zijn zeggen geduldig en lijdzaam genoeg getoond, maar d'r komt toch éénmaal 'n eind aan. Je moet niet te veel van een mensch vergen, want dan gaat 't in 't andere uiterste over, en die theorie had ook Jentje in praktijk gebracht. Vandaar, dat hij zich heden voor de rechtsprekende heeren had te verantwoorden.

Het vorig jaar — op 27 Febr. — kocht hij een huisje met land (heide); de verkoper, B. Klaster, kreeg van hem verlof, de op 't land liggende turfbrokken althans voorloopig maar te laten liggen. „'t hindert me niks, 't is maar heide.” had Jentje gezegd. Maar — de eene maand na de andere verstreek, zonder dat de eigenaar kwam opdagen. Dat werd vervelend in 't laatst.

Maar ben je ook bij Klaster geweest? vroeg de Pres.

Dat zal ik wel laten, viel bekl. in. Ik ben bang voor Klaster, hij kan me wel doodslaan.

De turf lei er al 7 maanden, en Klaster had ze er nog altijd maar laten liggen. En ten tweeden male verzekerde Jentje: „Ik durfde 't hem zelf niet zeggen; hij heeft me haast al half dood geslagen op m'n eigen grond.”

Ten einde raad had bekl. zich gewend tot notaris Bakker met verzoek, Klaster over de aangelegenheid te berichten, maar toen ook dat zonder resultaat bleef, nam hij krassere maatregelen. Met een goeden vriend toog hij den 3en Jan. naar 't veld, en hield eene opruiming onder wat hij noemde turfmolm, en ten eene bate natuurlijk.

Klaster bleef hier niet onkundig van en taxeerde de waarde van de weggemaakte turfbrokken — en geen turfmolm, verzekerde hij. — op f 16.

Het O. M. eischte deswege tegen Jentje 8 dagen gevang., die zulks wel wat zwaar vond.

Uitspraak Donderdag a.s.

01-03-1913 NvF

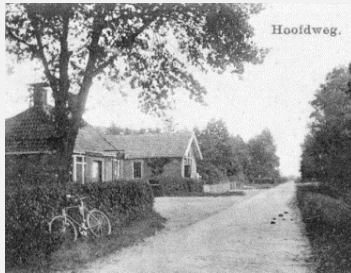
Berichten uit Stad en Dorp.

BOIJL, 21 Mei. Hedennacht te omstreeks 2 uur brandde de boerenhuizinge, tevens herberg, eigen aan en bewoond door A. H. van Riesen, geheel af. Slechts weinig kon gered worden. De levende have was gelukkig in de welke. Oorzaak van den brand onbekend. Verzekering dekt gedeeltelijk de schade.

24-05-1913 NvF

De in bovenstaand bericht genoemde en afgebrande 'boerenhuizinge, tevens herberg' was (in tegenstelling tot het bericht) eigendom van Antje Harder, gehuwd (2) met Albert W. van Riesen. Zij bewoonden het pand samen met hun 6 kinderen. Weduwnaar A.H. van Riesen, vader van A.W. van Riesen, kreeg ook onderdak in hun gezin.

Na de brand werd nieuwbouw gepleegd. Hieronder is de voormalige herberg en het latere café 't Zwaantje afgebeeld in de verschillende tijdperioden.

De herberg vóór de brand in 1913 beelddatum 1860-1912

Café annex boerderij na de herbouw in 1914 beelddatum ca. 1915

Café 't Zwaantje beelddatum ca. 1950

Hieronder is (vanaf het jaar 1800) chronologisch een aantal feiten en omstandigheden genoemd betreffende café 't Zwaantje, met vermelding van eigenaren en bewoners.

jaar: feiten en omstandigheden:

1800 Rond 1800 woonde in Boijl het (ouderlijk) gezin van Hendrik Wybes van de Boer en Hendrikje Egberts. In dit gezin werden meerdere kinderen geboren. Eén van deze kinderen was dochter Jantje Hendriks van de Boer, geboren in 1804 in Boijl. Zij (19) trouwde in 1824 Foke Wybes Bralts (25) uit Noordwolde. In dit (jonge) gezin werden in Boijl totaal 8 kinderen geboren, de eerste in 1825.

Volgens kadastrale gegevens in het jaar 1832 was Foke W. Bralts (1798-1875) toen eigenaar van het 'huis en erf' in Boijl.

Het is aannemelijk en waarschijnlijk, dat:

1. het ouderlijk gezin van Hendrik W. van de Boer en Hendrikje Egberts begin 19de eeuw het 'huis en erf' in Boijl bewoonde;
2. het jonge gezin van Foke.W. Bralts en Jantje H. van de Boer vanaf hun huwelijk in 1824 (ook) het ouderlijk 'huis en erf' in Boijl bewoonde;
3. Hendrik W. van de Boer het 'huis en erf' in Boijl in de periode 1824-1832 heeft verkocht aan zijn schoonzoon Foke W. Bralts.

1832 Foke W. Bralts (1798-1875) was eigenaar van het 'huis en erf' in Boijl.

Hij was van beroep timmerman, landbouwer en tapper.

Zijn gezin in Boijl telde 8 kinderen geboren. Jantje Fokes Bralts was één daarvan. Zij werd in 1841 als 6de kind geboren.

- 1868** In mei 1868 trouwde Jantje F. Bralts (27) met Kier J. Bolding (40) uit Wanneperveen. In het huwelijk, dat slechts 10 jaar duurde, werden 6 kinderen geboren in Boijl:
1. Jan, van tweeling (1868)
 2. Jantje, van tweeling (1868)
 3. Foke (1870)
 4. Barbertje (1872)
 5. Sientje (1874)
 6. Hendrik (1876)
- 1868** In november 1868 verkocht Foke W. Bralts (70) het '*huis en erf*' voor ad fl 1.000,- aan Kier J. Bolding. Zijn vrouw Jantje F. Bralts was van beroep '*winkeliërsche*'.
- 1878** Kier J. Bolding (50) overleed in Boijl en Jantje F. Bralts (36) werd eigenaar van de '*vastigheden*'.
- 1880** Jantje F. Bralts (39) trouwde (2) met Sjouke J. Benthem (28) uit Wateren. In dit huwelijk, dat 15 jaar duurde, werden 2 kinderen geboren in Boijl:
1. Jan (1882). Hij overleed in 1904, hetzelfde jaar waarin zijn vader overleed.
 2. Berbertje (1884). Zij trouwde in 1912 en verhuisde naar Heerenveen.
- 1895** Jantje F. Bralts (54) overleed in Boijl en het eigendom van de '*vastigheden*' ging over op Sjouke J. Benthem (43). Hij was winkelier in Boijl.
- 1897** Sjouke J. Benthem (45) trouwde (2) met Antje Harder (19) uit Boijl. In dit huwelijk, dat slechts 7 jaar duurde, werden 4 kinderen geboren in Boijl:
1. Wolter (1897). Hij trouwde in 1926 en verhuisde naar elders in Boijl.
 2. Hendrica Sophia (1899). Zij trouwde in 19xx en verhuisde naar Nijeholtpade.
 3. Arend (1901). Hij trouwde in 19xx en verhuisde naar elders in Boijl.
 4. Jantje (1904). Zij trouwde in 1923 en verhuisde naar elders in Boijl.
- 1904** Sjouke J. Benthem (52) overleed in Boijl en Antje Harder (26) werd eigenares van het pand.
- 1907** Antje Harder (29) trouwde (2) onder huwelijkse voorwaarden met Albert W. van Riesen (47) uit Boijl. De winkelfunctie werd opgeheven en het café (met een bedrijfsoppervlak van 16 m²) kreeg de naam '*het Zwaantje*'. In dit huwelijk werden 6 kinderen in Boijl geboren:
1. Eltje (1908). Ze trouwde in 1930 en verhuisde naar Kollumerzwaag.
 2. Antje (1910). Ze trouwde in 1935 en verhuisde naar elders in Boijl.
 3. Jacoba (1912). Ze trouwde in 1936 en verhuisde naar Hoogersmilde.
 4. Hendrik (1915). Hij trouwde in 1942 en bleef in het ouderlijk huis.
 5. Antoinetha Sophia (1917). Zij trouwde in 1955 en verhuisde naar Terschelling.
 6. Grietje (1920). Zij trouwde in 1949 en verhuisde naar Amsterdam.
- 1913** In de nacht van dinsdag 20 mei op woensdag 21 mei 1913 om 02:00 uur werd het huis annex herberg en boerderij door brand verwoest.
- 1914** Antje Harder (36) nam een hypotheek van f 5.000,- voor de financiering van de herbouw van het pand.
- 1914** De 'eerste steen' werd gelegd door A.W. van Riesen en A. Harder. Ter herinnering hieraan werd een plaquette in de voorgevel ingemetseld.

- 1944** Antje Harder (66) overleed in Boijl.
- 1947** Albert W. Van Riesen (86) overleed in Boijl.
- 1969** Hendrik van Riesen (54) en Ida Mendelts (49) verkochten het café aan Henk de Vries, geboren in De Hoeve en afkomstig uit Oldeholtspade. Zijn vrouw was een dochter van de plaatselijke caféhouder aldaar en zij runde in Boijl het café. Henk was doordeweeks werkzaam als hulp bij een plaatselijke bakker.

Te koop wegens overcompleet voor elk aannemelijk bod twee zeldzaam beste

Trekhonden,
hoogte 65 cM., twee jaar oud.
SIETZE JONKERS, Boijl.

14-06-1913 NvF

Waarschuwing.

Ondergeteekende waarschuwt ROELOF KLASTER om bij nacht niet op zijn erf te loopen.

Boijl, 5 November 1913.
J. DOUNA.

08-11-1913 NvF

Gevraagd, wegens huwelijk der tegenwoordige, een flinke

Meid,
bij W. POSTHUMUS, winkelier, Boijl.

01-11-1913 NvF

Coop. Aank.-Ver. „Boijl en Omstreken“ te Boijl wenscht

aan te besteden,
volgens bepaling der A. U. V.:

300 baal Kaïniet met minstens 12 pCt. oplosbare Kali.
300 baal Slakkenmeel met minstens 16 pCt. oplosbare phosphorzuur, plus voldoende fijnheid, minstens 75 pCt., in éénmaal te leveren franco op den wal te Oldeberkoop voor 1 November 1913.

Aanbieding voor 1 Oct. ten kantore der Vereeniging.
't Bestuur.

17-09-1913 NvF

W. POSTHUMUS, Boijl
A. POSTHUMUS—Hofstee,
wenschen hunne familie, vrienden en begunstigers een gelukkig 1914 en houden zich voor dezen weder vriendelijk aanbevelen voor de levering van prima waar tegen billijken prijs.

Hartelijke gelukwensch aan familie en begunstigers.

G. IJBEN en echtgen.
Noordwolde.

Eenige Jongens uit Elsloo wenschen alle lieve meisjes van Ooststellingwerf, een gelukkig Nieuwjaar toe.

31-12-1913 NvF

16-05-1914 - De lokaalspoorlijn Steenwijk-Oosterwolde werd in gebruik genomen. Met deze lijn van de NTM kregen de aanliggende plaatsen, waaronder Noordwolde en Boijl, een goede verbinding met de rest van het land. Op 18-05-1914 arriveerde de tram voor het eerst in Noordwolde. De feestcommissie o.l.v. de heer Harm Ellens (directeur Rijksrietvlechtschool) had gezorgd dat het dorp 2 dagen lang kon feestvieren. Een enkele reis naar Steenwijk kostte 30 cent, een retourtje 40 cent.

28-06-1914 - De Oostenrijkse aartshertog en troonopvolger Frans Ferdinand en zijn gemalin werden in Sarajevo door een Serviër vermoord.

Door Oostenrijk werd deze daad aangegrepen om de invloed op de Balkan te vergroten. Duitsland steunde deze politiek en zette de bondgenoot aan tot een krachtig afrekenen met de Serviërs.

01-08-1914 – De ‘Grote Oorlog’ brak uit. Na 1939 veranderde de naam in ‘Eerste Wereldoorlog’. Nederland nam een neutrale positie in en raakte niet betrokken bij de oorlogshandelingen, maar mobiliseerde wel. Het land ondervond ook veel economische schade.

De export, de kurk waarop de rietvlechtindustrie in en rond Noordwolde jarenlang had gedreven, verdween plotseling. Grote voorraden stoelen in België en Frankrijk gingen verloren. Veel stoelenmakers werden werkloos. Voor de werklozen werden werkobjecten gezocht en gevonden in de verbetering van de wegen in 'de velden'.

In 1915 was er, als gevolg van de mobilisatie in eigen land en de oorlogstoestanden daarbuiten, een groot voedseltekort. Kaas was duur geworden, er was te weinig melkaanvoer voor de kaasproductie.

In het naburige Elsloo waren dito problemen. Combinatie van de zuivelfabrieken in Boijl en Elsloo werd gezien als een uitkomst en daartoe werd besloten. De fabriek in Boijl werd overgedragen aan de Coöperatieve Zuivelfabriek “De Drie Gemeenten” in Elsloo.

02-11-1915 - H.M. Koningin Wilhelmina bezocht de Rietvlechtschool in Noordwolde.

Nederland telde in 1915 meer dan 6 miljoen inwoners en ca. 75.000 telefoonaansluitingen. De meeste hadden een zakelijke functie. Alle Nederlandse abonnees konden nog in één telefoonboek vermeld worden. Behalve de naam werden in de gids ook het beroep en het adres vermeld.

Daarnaast gaf de telefoonlijst informatie over de openingstijden (diensturen) van alle telegraafkantoren in het land. Zo wisten de mensen, die geen telefoon hadden, wanneer zij gebruik konden maken van ‘eene openbare spreekcel’.

Op de naamlijst van 1915 werd de plaats Boijl niet vermeld. Dit duidt er op dat niemand in Boijl in dit jaar een telefoonaansluiting had. Noordwolde telde toen 4 aansluitingen naast die van het ‘Hulptelegraafkantoor, waar eene openbare spreekcel was gevestigd’.

De telefoonlijst van Noordwolde vermeldde de volgende namen diensturen:

tel.nr. naam, etc.

- 1 *Hettema, P., Zuivelfabriek*
- 2 *Huizinga, K., Hôtel*
Rijkstelegraafkantoor (.....)
- 3 *Sloot, A.v.d., Hôtel*
- 4 *Station der Nederl. Tramweg Mij.,*

Diensturen werkdagen:

van 9.00 vm. tot 11.00 vm.

van 12.00 m. tot 1.00 nm.

van 2.00 nm. tot 3.00 nm.

van 6.00 nm. tot 7.30 nm.

Diensturen Zon- en Feestdagen

van 8.00 vm. tot 9.00 vm.

Opening tramlijn Steenwijk-Oosterwolde.

STEENWIJK, 16 Mei. Heden had de plechtige opening der tramlijn Steenwijk—Oosterwolde plaats.

Tot de genoodigden om den feestelijken openingsrit mede te maken behoorden o.a. het Dagelijksch Bestuur van Steenwijk, Steenwijkerwold, Vledder, Weststellingwerf en Ooststellingwerf, alsmede de leden van den Raad der gemeenten; de leden van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Steenwijk; de leden v. h. comité tot feestelijke opening van de lijn te Steenwijk en te Noordwolde de voorz. en secretaris van de Handelsvereniging te Steenwijk van de Patroonsvereniging Ons Bèlàng te Noordwolde, van de Vereeniging Plaatselijk Belang te Makkinga en van de Vereeniging Vreemdelingenverkeer te Oosterwolde; den heer Ellens Directeur van de Rijks-Rietvlechtschool te Noordwolde; de Directeur van de Maatschappij van Weldadigheid, de heer van Leusen en de heer Mulders, hoofd der school te Boijl.

In hotel de Kroon had door den heer Wijt in een korte rede, namens den gemeenteraad van Steenwijk de ontvangst plaats van de autoriteiten der Nederl. Tramweg Maatschappij, waarwaaronder zich bevond jhr. van Kretschmar van Veen, directeur der Centrale Spoorweg Maatschappij, waarna terstond in de met vlaggen versierde feesttram werd plaats genomen en de tocht naar het eind der lijn werd aanvaard.

Over de lijn was bij het begin een keurige eereboog aangebracht, terwijl van de huizen en villa's het dundoek wapperde.

Te Frederiksoord werd tien minuten stil gehouden, alwaar de burgemeester van Vledder de heer Wijnoldij en de directeur der Maatschappij van Weldadigheid een toespraak hielden en de eerewijn werd aangeboden. Ook hier was een prachtige eereboog opgericht.

Hierna ging het in eens door naar Noordwolde waar de opening de beide volgende dagen door een groot feest zal worden gevierd. Ook hier fanfaremuziek en een toespraak van den burgemeester van Weststellingwerf, den heer Schonegevel, alsmede het aanbieden van den eerewijn. Overal vlaggenwapper.

Van hier ging het naar Boijl, waar onder leiding van het schoolhoofd den heer Mulders, door de schoolkinderen eenige liederen werden ten beste gegeven.

Voorts naar Makkinga. Oold daar toespraak van den burgemeester van Ooststellingwerf en aanbidding van den eerewijn. Een sierlijke eereboog was hier opgesteld.

Hierna werd spoedig het punt (Makkingahoek), waar de lijn samenloopt met de reeds in exploitatie zijnde lijn Gorredijk-Oosterwolde bereikt, en aanvaardde men na een kort vertoef aldaar de terugreis naar Steenwijk. Deze reis ging zonder oponthoud in eens door.

Te Steenwijk werd de feesttram met volle muziek van het Steenwijker fanfarekorps ontvangen.

De burgemeester van Steenwijk bedankte hierop de deelnemers, in het bijzonder de heeren der Tramweg Maatschappij, waarna men, totdat de Utrechtsche heeren met den trein van 5 uur vertrekken, nog een korten tijd gezellig bijeen was in hotel de Kroon, en waarmede de officieele opening tot aller genoegen was afgelopen.

Overal langs den weg waren de vlaggen uitgestoken, terwijl de tolhuisjes heel aardig waren versierd. Groot en klein was aanwezig om de eerste tram te zien voorbij rijden.

De lijn, die 30 K.M. lang is, is onder leiding van den heer ingenieur Heederik te Rotterdam, door den heer te Siepe, aannemer te Winterswijk gelegd.

lees verder hiernaast

16-05-1914 NvF

**** Hedenmiddag overleed,**
onverwachts te Oosterwolde,
onze geliefde Moeder

HILTJE HEINES BERGSMA,
wed. J. H. de Boer, in den
ouderdom van 76 jaar en bijna
2 maanden.

Uit naam der kinderen,

H. J. DE BOER.

Boyl, 10 Juni 1914.

20-06-1914 NvF

Boijl.

Halt! Afstappen! Politie!

't Werd den 18en Juli op zeer verstaanbare wijze 'n tweetal fietsenden toegeroepen, wyl de bij de wet vereischte „lichtgevende lantaarn" ontbrak. Een hunner voldeed aan 't commando, maar de ander trachtte, hoewel tevergeefs, nog te ontkomen.

De rijksveldwachter Damhuis noteerde deswege den naam van Anne Z.

Eisch: f 15 boete, sub. 30 dagen hecht.

22-08-1914 NvF

GEVONDEN aan weg Boekelte-Boijl, een

Reticule

met inhoud. Terug te bekomen tegen gemaakte kosten bij **A. N. VAN RIESEN, Boijl.**

10-10-1914 NvF

Reticule = handtas die van boven kan worden dichtgetrokken.

Hiernaast is een willekeurig model afgebeeld.

De tas komt voor in allerlei vormen, stoffen en kleuren.

Klaas W., wonende te Boijl, was den 17 Oct. te Noordwolde, waar hij het pad niet recht kon konden, als gevolg van veelvuldig herberg-bezoek.

„Ga nu naar huis!” ried de veldwachter A. Witte hem. W. wou geen zeggen van de politie hebben en schold den veldwachter voor kwajongen, schurk, sn...neus en ploert.

Bij verstek werd f 10 boete of 20 dagen hecht. geëischt.

Uitspraak Donderdag a.s.

18-11-1914 NvF

ZORGVLIED, 11 Mei. Het poesje van den landbouwer W. Boelen te Boijl had twee jongen. De beer, wien zooveel katten te veel waren, verdronk ze. Moeder poes trok zich bedroefd in 't bosch terug. Na korten tijd kwam ze terug met twee jonge wilde konijntjes. Ze bracht ze in 't nest en laat ze thans zoogen alsof het haar eigen jongen ware.

14-05-1915 NvF

De commissie inzake een verhardten weg Doldersum naar Boijl verzocht de gemeente den gereed zijnden weg in eigendom en beheer over te nemen. Goedgevonden.

03-08-1915 NvF

B. en W. en mede de Raad gingen met deze kostenverhoogen accoord.

Voor beplanting van den weg van Boijl naar Doldersum is f 150 uitgetrokken.

De heer Dijk bestreed het nut van wegenbeplanting. Vroeger zijn elders boomen gekapt, omdat ze nadeelig waren voor den weg, en nu zal men hier weer boomen planten. 't Leek Spr. al te ongerijmd.

Andere heeren achtten het nadeel van boomen niet, mits ze ver genoeg van den weg staan.

02-11-1915 NvF

Groote
Bioscoopvoorstelling
(levende beelden)
op Dinsdag 26 Oct.,
in de NED. HERV. KERK
te Boijl.

Aanvang 's avonds 7 uur.
Entrée 20 cent.
KINDERVOORSTELLING
halvijt. Entrée 5 cent.
Groot program. Zegt het voort!

22-10-1915 NvF

NOORDWOLDE, 3 Dec. De dames die zich hebben belast met het inzamelen van gelden, teneinde onze landweermannen uit Oost- en Weststellingwerf met St. Nicolaas versnaperingen, bivakmussen enz. te kunnen toezenden, hebben succes gehad. De bijdragen uit Noordwolde, Boijl en Peperga stelden hen in staat een 40-tal bivakmussen te doen breien en aan den Bat.-Commandant te doen toekomen 1800 sigaren, 180 pakken tabak, een partij worst en taal. Voor de met St.-Nicolaas met verlof zijnde mannen zal nog een hoeveelheid tabak worden nagezonden. Voorts wordt met breien van sokken enz. voortgegaan.

05-12-1914 NvF

Westerscheveld.

De 10de Mei was voor den kastelein W. Postma, te Westerscheveld (Noordwolde), een misse dag.

Wel waren er lieden genoeg met dorstige kelen, die hem de nering gunden, en Postma had dan ook al heel wat glaasjes ingeschonken — op bestelling van den rondjegevenden Foppe K. van Boijl, alleen reeds een 27-tal — maar toen kwam het onheil, in drieërlei vorm.

't Begon met een weigering van K. om de 27 borrels te betalen, nadat er wat herrie was gekomen in het gelid der slokjedrinkers. Bij de poging van Postma om K. buiten de deur te zetten, ontstond er een geweldige reboelje. De kastelein kreeg op zijn baatje en tegelijkertijd werd in het buffet een glasruïne aangericht en werd even later een steen door de ruiten gekeld.

Voor die ruitvernietiging stond Foppe heden terecht. Hij ontkende, doch de getuigenverklaringen sloten zijn onschuld uit.

Eisch: 14 dagen gevang.

20-07-1915 NvF

Te koop de sinds jaren
goed beklante

Vrachtrijderij

op Steenwijk en Gorredijk
van W. JAGER, Boijl, voor-
heen P. Russcher.

21-12-1915 NvF

VERKOOP
wegens Likwidatie.

Notaris H. D. J. OUWERSLOOT te Oldeberkoop, zal, op Woensdag 22 December 1915, des voormiddags 11 uur, a.d. BOTERFABRIEK te Boijl, ten verzoeke van het Bestuur der Coöp. Stoomzuivelfabriek en Korenmalerij „De Hoop,” publiek verkoopen, tegen contante betaling:

den Inventaris,
bestaande in:

2 Alpha Centrifuges, 1400 liter, Roompasteur, 500 liter, met koeler, ondermelk-pasteur 3000 liter, met koeler, volle melk-pomp, 3000 liter, ondermelk-pomp, 5000 liter, regulatief apparaat, een vollemelkbak, 1500 liter, ondermelkbak, 1200 liter, ondermelk meetapparaat, volgens Reimers, karnemelkbak, 500 liter, met vaste meetemmer en drijvende schaal, 50 liter, karn, 800 liter, boter-waschtobbe, 500 liter, met bijbehorende botertrog, boterkneeder, p.m. 1½ M. diameter, met kettingkast, boterstamper en spanen, koudwaterbak, 1200 liter, 30 Schwartzvaten, 45 liter inhoud, 2 grootere vaten, elk 100 liter, 1 dito, 60 liter, 1 geïsoleerde Zuurselton, 50 liter, bascule met gewichten, hoofdas met schijven, riemen en leidingen, Lips brandkast en wat verder ten verkoop zal worden aangeboden.

Alles in goeden staat.

10-12-1915 NvF

Boyl.

Voor den landbouwer H. de Boer rooiden Roelof B. en zijn vrouw aardappelen en sloegen van de door hen gedolven knollen zelf ook maar wintervoorraad op in... de bedstede. Op een verborgen plaats, want de aardappelen waren beetje bij beetje heimelijk meegenomen van het veld.

De strooperij kwam uit, wyl de boer achterdocht kreeg, toen hij het echtpaar soms nog laat op het aardappelveld bezig zag, te laat om er nog te werken.

Twee zak aan den oogst van de Boer's bouw onttrokken aardappelen werd bij B. in beslag genomen. Een der zakken bleek ook het eigendom van De Boer te zijn.

B. alleen had de aardappelen mee naar huis genomen, bewaarde hij; zijn vrouw had er geen deel in gehad. De zak van De Boer was denkelijk bij toeval in zijn (bekls) schuur blijven liggen.

De Off. achte door de buitengerechtelijke bekentenis van vrouw B., haar medeplichtigheid aan de strooperij bewezen en B. bovendien schuldig aan diefstal van den zak.

Eisch: tegen B., die reeds eerder wegens diefstal is veroordeeld, 1 maand gevang., tegen zijn vrouw, bij verstek f 10 boete of 10 dagen hecht.

17-12-1915 NvF

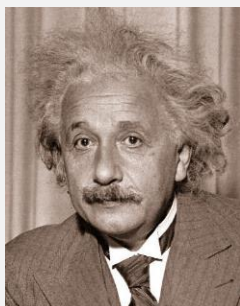
Het Bestuur der Coöp. Aank. Vereen. „Boijl en Omstreken” te Boijl, vraagt te koop een zwaar gebouwd jeugdig mak en gewillig

Werkpaard.

Aanbieding met opgave van prijs ten kantore der Vereeniging, voor of op Woensdag 9 Febr.

04-02-1916 NvF

Op **13 en 14 januari 1916** veroorzaakte een stormvloed weer een watersnoodramp. De vorige ramp was in 1863. Op vele plaatsen braken de dijken van de voormalige Zuiderzee weer door. Vooral Noord-Holland, Gelderland en Overijssel werden getroffen.

In **1916** formuleerde de Duits/Zwitserse fysicus Albert Einstein zijn algemene relativiteitstheorie ($E=mc^2$).

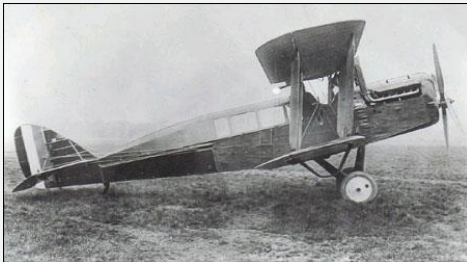
Hij was een sociaal bewogen man en een vrijdenkende idealist, gekant tegen alle vormen van autoriteitsdwang en militarisme. Toch zou Einstein enkele decennia later als genaturaliseerd burger van Amerika een belangrijke rol vervullen bij de ontwikkeling van kernbommen.

Albert Einstein (1879-1955)

In **april 1916** kocht het Ministerie van Oorlog een stuk grond in de Haarlemmermeerpolder voor de aanleg van een militair vliegveld. Midden in WO I, op **16-09-1916** werd Schiphol geopend als een militaire luchtbasis. Voor huisvesting zorgden enkelen houten barakken. In dat jaar landde een militair vliegtuigje voor het eerst op een hobbelig stuk grasveld in de Haarlemmermeerpolder. Deze gebeurtenis markeerde het begin van de **luchthaven Schiphol**.

Na WO I verloor Schiphol als militair vliegveld aan betekenis, maar voor de burgerluchtvaart werd het vliegveld steeds belangrijker. Met aangepaste en afgedankte oorlogsvliegtuigen werden post, vracht en zelfs al passagiers vervoerd.

Door toedoen van luchtvaartpionier Albert Plesman (1889-1953) werd in oktober 1919 de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij voor Nederland en Koloniën N.V. (later KLM) opgericht.

Op **17-05-1920** werd de eerste lijnvlucht tussen Amsterdam en Londen uitgevoerd met een Havilland DH16. In dit jaar werden er 440 passagiers vervoerd.

Havilland DH16, een Brits fabrikaat

Al gauw bleek het veld te klein en nog tijdens de oorlog werden aanliggende terreinen gevorderd. De accommodatie voor passagiers werd verbeterd en er kwamen meer lijndiensten en grotere vliegtuigen. Bij nat weer liepen soms delen van het vliegveld onder en zakten de toestellen weg in de modder. Het terrein was niet gedraineerd. Passagiers

werden zo nodig op de rug van potige mannen gedragen.

Op **1 april 1926** werd Schiphol gekocht door de gemeente Amsterdam. Men ging meteen aan de slag met de aanleg van terreindrainage, de verbetering van toegangswegen en met de aanleg van een betonnen platform. Voorts werden een stationsgebouw en een verkeerstoren gebouwd.

Het stationsgebouw werd geopend in **1928**, op tijd voor de Olympische Spelen in Amsterdam.

In **1935** werd het vliegveld verder vergroot tot driemaal de bestaande oppervlakte. Er kwamen landingsinstallaties en landingsbanen van asfaltbeton.

Veel uitbreidingen en schaalvergrotingen van Schiphol volgden ook in de vele decennia daarna.

Stationsgebouw op Schiphol

Rechtbank Heerenveen
18 Jan.

Boyl.

7 Stond Klaas W. op een Zondagavond in Dec. niet meer helder voor den geest waar hij zijn fiets gelaten had. Hij vermoedde, dat zijn stalen ros nog gestald stond bij den kastelein Nolles, waar hij zelf waarschijnlijk gepleisterd had.

Om 10 uur stond hij voor de herberg. In de gelazkamer was het licht reeds uit. De bewoners zouden nog wel op zijn, dacht Klaas, hij zou ze maar te voorschijn kloppen.

Tik — tik ging het op de ruit van de deur. Er kwam niemand. Boem-boem ging het toen met de vuist, het glas viel rinkelend in scherven.

Nolles en zijn knecht kwamen toen wel te voorschijn, maar Klaas, die teruggeweken was, zag ze blijkbaar niet. Voor de tweede maal trachtte hij de lui te voorschijn te kloppen. Weer bezweek een ruit onder het „tikken” van Klaas en een derde ging ook zoo kapot, verklaarde hij heden.

Toen Nolles op het glasgerinkel opnieuw te voorschijn kwam, moest Klaas o. a. hooren, dat zijn fiets er niet was. Zijn moeite was dus vergeefs geweest. Hij had alleen een paar bebloede knokkels en krijgt voor het tikken zijn straf. De Off. vroeg 3 dagen.

18-01-1916 NvF

**IJscclub Volharding,
Boijl.**

vraagt esn of twee

Declamators

(bij voorkeur man en vrouw),
om een avond voor hare leden op te treden, met of zonder muziek. Uitvoerige opgaven worden ingewacht voor of op 24 Febr. 1916.

De Secr. H. DE BOER.

18-02-1916 NvF

HEERENVEEN, 27 Maart. Door den rijksveldwachter te Zorgvlied is tegen een weetal veehouders uit de gemeente Diever proces-verbaal opgemaakt wegens overtreding van het verbod om in de provincie Friesland herkauwende dieren in te voeren. Zij hadden een koe vanuit de provincie Drenthe over de grens gebracht naar Boijl, om vandaar per tram verder te worden vervoerd naar de markt te Steenwijk.

28-03-1916 NvF

Boijl.

Er heerscht rumoer op straat; er is ruzie. Tiemen v.d. S. treedt naar voren, gevoelt zich diep beleedigd, en eischt van de naderende veldwachters, dat tegen den snooden dader aanstonds procesverbaal zal worden opgemaakt. En als de mannen der wet hem te verstaan geven, daartoe niet bij machte te zijn, dan staan zelfs zij niet hoog bij hem aangeschreven. En om dat te bewijzen, scheldt hij ze uit voor kwajongens en noemt een der veldwachters „nog minder dan een groote sn....”

Deswege is heden 8 dagen govang. tegen hem geëischt.

06-06-1916 NvF

Handteekenen. L. O.

's-Gravenhage, 28 Juli. Geslaagd de heeren M. G. Mosies, 's-Gravenhage; J. Mulders, Boijl; J. L. Nanninga, S. Oznowicz, beiden Amsterdam; J. Brezet, Rotterdam; P. Brinkman, Haarlem; P. Glazema, Marrum; T. Hooyveld, Amsterdam; A. Kooijman, Rotterdam.

29-07-1916 DTLG

Boijl.

De houthandelaar Heine de B. had de arbeidswet niet voldoende eerbied betoond; haar opzettelijk genegeerd, min of meer uit noodzaak, volgens zijn getuigenis, wat de Pres. betwijfelde.

Toen de rijksveldw. Damhuis den 20en Mei een kijkje kwam nemen in 't bosch van bekl., waar Lammert Slager van Vlederveen, met nog twee knapen van 13 en 14 jaar bezig was met eikschillen, bleek hem bij navraag, dat noch een arbeidslijst en een arbeidsregister, noch een arbeidskaart aanwezig was. Heine de B., als hoofd der onderneming, liep dienvolgens eene bekeuring op, doch werd door het kantongerecht te Heerenveen vrijgesproken, van welk vonnis het O. M. in hooger beroep ging.

Bekl. beweerde heden, altijd een week of langer met de aanschaffing van een arbeidslijst en -register te wachten, omdat hij weinig op 't werkvolk aan kan, dat herhaaldelijk uit 't werk loopt.

Het O. M. eischte vernietiging van het vrijspreekende vonnis, en veroordeeling tot zes en twee geldboeten, van elk één gulden, subs. voor elke boete twee dagen hechtenis.

29-09-1916 NvF

Eenvoudige Memories uit eigen Gewest.

Boyl of Beuil.

Een half uur n.o. van Noordwolde ligt aan denzelfden Heereweg het bescheiden dorpje Boyl, dat in 1744 37 huisgezinnen telde. Goed honderd jaar geleden werd geschreven: Dit dorp heeft een kerkje zonder toren aan den rijdweg naar Dieverden, zijnde de huizen ter weerszijden in 't geboomte verspreid.

De buurtjes Boekholt en Rijsberkamp, waar een molen plag te staan, behooren tot dit dorp.

Beuil had voortijds een klokhuis met drie klokken.

De historie van het dorpje zal begrepen zijn in die van het groote overheerschende Noordwolde, zoodat er geen bijzonderheden van geboekt staan.

Van een dier klokken staat het volgende opschrift genoteerd:

Inde : lut : bequame ;
Martinus : is : miin : name .
Int : jare : ons : heren : 1399 .

Kerkelijke inkomsten bij ouds.

Tot der Pastorie alhier

behooren o.a. een sate lants, die seste-half gulden te huur doet, voorts drie stukken lands, die samen nog geen twee gulden opbrengen en eindelijk pachten, die betaald worden met rogge. Daaronder van een half schepel.

Die roggepachten kon men lossen, de meeste met 10 Filips guldens. Een mudde rogge jaerlijks, kon voor die som worden afgekocht.

Tot der Kereken te Beul

behoorden niet anders dan roggepachten, summa bedragende een mud en 4 schepels.

Totter lieven Vrouwen Vicarie

te Beul behoorden een sate lants van vier gulden huur 's jaars en voorts nog een twintig roggepachten.

Een Andries Jacops gaf jaarlijks 12 stuivers, gelegen onder 2 akker lands, waarmede dit land dus bezwaard was.

Er staat niet bij dat deze rente of pacht aflosbaar was met een bepaald bedrag, gelijk bij vele andere pachten.

zie verder hiernaast

Naamlijst van Predikanten te Noordwolde en Boyl, eerst gecombineerd met Peperga en Blesdijke:

Marten Kuiper, 1591, afgezet; Gerardus, 1599; J. de Vos, in 1600 verr. naar Wolvega; H. Horstenius, 1623, overleden in 1665; C. Willichius, 1666, overleden 1683; J. Caesar van Cleve, afgezet en crimineel gestraft; J. Horstenius, overleden 1737.

Noordwolde en Boyl alleen.

A. Kruger, alhier overleden in 1729; J. Banga, van Harich, overleden 1767; S. Engelberts, verr. naar Grouw 1776, J. van Loenen, ber. van Marssum en verr. naar Joure 1793; R. de Kemper, verr. naar Winsum 1796; H. Kuiper, emeritus geworden in 1839 en overleden in 1844, 81 jaren oud; H. Dannenbarch, in 1840 gekomen en 21 Nov. 1858 gestorven.

In 1860 is de combinatie opgeheven.

Daarna hebben te Noordwolde nog gestaan:

Eilerts de Haan 1860—68; Edema v. d. Tuuk 1868—79; A. Adriani 1880—81; H. du Saar 1881—1886; W. de Vries 1890 en van Waning Bolt.

En te Boyl: F. Lieftinck 1860—63; Dr. J. Reitsma 1864—1868; J. van Eerde 1869—80; H. Ebbinga 1890—86 en R. Wierenga.

In het jaar 1744

heeft in Friesland een volkstelling plaats gehad, in 't licht gegeven door **Dr. P. J. D. van Slooten**. Daaruit

kan men zien dat van al de dorpen Noordwolde het meest bevolkt is geweest. Het telde 231 huisgezinnen, Wolvega 135, Steggerda 92, Blesdijke 70, Oldelamer 52, Oldetrijne 50, Oldeholtspade 49, Spanga 42, Idsardt 41, Nijeholtwolde 40, Boyl 37, Sonnega 32, Vinkega 30, Peperga 28, Scherpenzee 122, Nijelamer 21, Nijeholtpa 21, Munnekeburen 19 en Nijetrijne slechts 8 huisgezinnen.

Nijelamer had destijds niet anders dan gegoede inwoners, evenals Nijetrijne en Nijeholtpade. Sonnega, Munnekeburen, Oldeholtwolde en Peperga telden wel enkele mindergeroeden, maar geen enkele bedeelde of armlastige. En van al de dorpen als geheel kan worden geconstateerd, dat de bedeeing in de Grietenij Stellingwerf Westeinde in evenredigheid van de bevolking nog geen 4 op de honderd is geweest, terwijl bijna alle andere grietenijen een veel hooger cijfer aangeven. In Rauwerderhem b.v., wier gronden als de beste van Friesland geroemd worden, was het getal armen, dat onderstand genoot, viermaal zoo hoog als in Stellingwerf W.

De laatste Grietenij telde in 1744 driemaal zooveel inwoners als Rauwerderhem, n.l. 3973 en in 1832 en in 1881 reeds vijfmaal zooveel. Toen waren de cijfers respectievelijk 14910 en 2872.

Oosterwolde—Steenwijk.								
Oosterwolde	V.	4.55	5.23	5.30	6.55	10.07	1.53	5.49
Hoek Makkinga	"	5.07	5.37	st.	7.07	10.19	2.10	6.01
Makkinga	"	5.12	5.42	"	7.12	10.24	2.15	6.06
Tronde	"	5.20	5.50	"	7.20	10.32	2.23	6.14
Elslou (Eikenlaan)	"	5.27	5.57	"	7.27	10.39	2.30	6.21
Boijl	"	5.41	6.11	"	7.41	10.53	2.44	6.35
Noordwolde	"	5.55	6.25	Maandags	7.55	11.12	2.58	6.49
Wilhelminasoord	Vrijdags	6.06	6.36	st.	8.06	11.23	3.09	7.00
Frederiksoord	"	6.16	6.46	"	8.16	11.33	3.19	7.10
Eesveen	"	6.28	6.58	"	8.28	11.45	3.31	7.22
Steenwijk	A.	6.42	7.12	7.50	8.42	11.59	3.45	7.36
Steenwijk—Oosterwolde.								
Steenwijk	V.	7.50	10.25	12.30	2.11	5.00	8.40	
Eesveen	"	8.04	10.39	st.	2.25	5.14	8.54	
Frederiksoord	"	8.16	10.51	"	2.37	5.26	9.06	
Wilhelminasoord	Zondags niet	8.28	11.01	"	2.47	5.38	9.16	
Noordwolde	"	8.37	11.12	1.30	2.58	5.47	9.27	
Boijl	"	8.51	11.26	st.	3.12	6.01	9.41	
Elslou (Eikenlaan)	"	9.05	11.40	"	3.26	6.15	9.55	
Tronde	"	9.12	11.47	"	3.33	6.22	10.02	
Makkinga	"	9.20	11.55	"	3.41	6.30	10.10	
Hoek Makkinga	"	9.25	12.00	"	3.46	6.35	10.15	
Oosterwolde	A.	9.37	12.12	3.00	3.58	6.47	10.27	

29-06-1916 NvF

Winterdienst
Trein en Tram
aanvangende
1 October '16.
Nieuwsbl. v. Friesl.

**Gevraagd om terstond of
13 Mei in dienst te treden
een flinke
Meld-Hulshoudster,
heeft kennende melken, bij
A. RIEMERSMA te Boijl.**

03-11-1916 NvF

**Bij inschrijving te koop de
stier „Bravo”
van de stierenvereniging te
Boijl, staande bij de wed. I.
E. DE BOER, waar de briefjes
worden ingewacht vóór
of op Dinsdag 14 Nov.**

10-11-1916 NvF

**IJSCLUB „VOLHARDING”
BOYL.
HARDRIJDERIJ
van MANNEN,
op Dinsdag 23 Januari 1917.
Aangifte tot 12 uur, bij J. NOLLES.
Ijs en weder dienende.
Prijzen f 15.—, f 5.—.
HET BESTUUR.**

19-01-1917 NvF

Rechtbank Heerenveen.
9 Nov.
Boijl.

Het was kermis in Boijl. Bij die gelegenheid werd de 18-jarige fimmerknecht Gerrit B., door den 19-jarigen boerenknecht Wessel N., volgens bewering van eerstgenoemde, eerst met de losse hand en later met een boksbeugel geslagen.

B. wou den derden klap niet afwachten, maar deelde dien aan N. toe met een schroef-sleutel.

N. verklaart heden, dat hij B. alleen maar uit gekheid heeft aangehouden.

Eisch tegen Gerrit B.: f 25 boete subs. 50 dagen hecht.

Een week later was Wessel N. nog slecht te spreken over het voorgevallene en hij heeft getracht zijn woede te koelen, op een wijze, waarvan hij nu spijt heeft. B. lietste hem voorbij en N. heeft B. toen met een boksbeugel geslagen.

Eisch f 25 boete subs. 50 d. hecht. Bekl. vindt het wel wat veel voor zoo'n „tikje”.

10-11-1916 NvF

Boijl.

Ook vrouw J. aldaar heeft zich schuldig gemaakt aan verkoopen boven den maximum-prijs. In een schuur naast hare woning — ze heeft geen eigenlijken winkel — stond een vat met petroleum en daaruit verkocht ze tegen 14 cent den liter, één cent boven den maximum-prijs. Ze was hiermee wel op de hoogte, maar „verdiende er anders niet genoeg aan”.

Eisch: f 10 boete, subs. 20 dagen hecht.

Uitspraak over 8 dagen.

30-03-1917 NvF

Rogge.

De Regeeringscommissaris, belast met de Rijksgraanverzameling in FRIESLAND maakt bekend, dat de landbouwers gelegenheid hebben tot inlevering van hun rogge:

te **Wolvega** bij **VAN DER WOUDE**, elken Woensdag van 9—2 uur voor Weststellingwerf met uitzondering van Noordwolde, Boijl, Zandhuizen en Boekelte;

te **Noordwolde** aan het gewone pakhuis, elken 2en en 4en Donderdag in de maand, voor Noordwolde en Boijl;

te **Oldeberkoop** aan de fabriek der Coöperatie, elken Dinsdag van 8—12 uur en 1—5 uur, voor Oldeberkoop, Nijeberkoop, Elsloo, Makkinga, Zandhuizen en Boekelte;

te **Oosterwolde** aan de fabriek der Coöperatie, elken Vrijdag van 9—2 uur, voor Oosterwolde, Langedijke en Fochtelloo;

te **Appelscha** bij **P. J. MULDER**, elken Woensdag van 9—2 uur, voor Appelscha;

te **Donkerbroek** aan de fabriek der Coöperatie, elken Maandag van 8—12 uur, voor Donkerbroek, Haule en Haulerwijk;

te **Jubbega** bij den molenaar **DE VRIES** den 2en en 4en Maandag van elke maand van 9—12 uur voor de gemeente Schoterland.

De rogge wordt namens mij ontvangen door een vertegenwoordiger van het Rogge Ontvangsbureau Oldeberkoop. De betaling wordt van mijnentwege zoo spoedig mogelijk bevorderd.

De Regeeringscommissaris voornoemd,

**TH. VAN WELDEREN
RENGERS.**

04-09-1917 NvF

Beperkte Dienstregeling Spoor en Tram, 1 Juli 1917.

Oosterwolde—Steenwijk.									
Oosterwolde	V.	4.35		5.30	6.55	10.07	2.11	5.31	
Hoek Makkinga		4.47		st.	7.07	10.19	2.23	5.43	
Makkinga		4.52			7.12	10.24	2.28	5.48	
Tronde		5.00			7.20	10.32	2.36	5.56	
Elsloo (Bikenlaan)		5.07			7.27	10.39	2.43	6.03	
Boijl	Vrijdags	5.21		Maandags	7.41	10.53	2.57	6.17	
Noordwolde		5.35		st.	6.50	11.12	3.11	6.31	
Wilhelminasoord		5.48			8.03	11.23	3.22	6.42	
Frederiksoord		5.58		st.	8.16	11.33	3.32	6.52	
Eesveen		6.08			8.23	11.43	3.44	7.04	
Steenwijk	A.	6.22			7.50	8.42	11.50	3.58	7.18
Steenwijk—Oosterwolde.									
Steenwijk	V.	7.50	10.25	12.30	1.50	5.10	9.00		
Eesveen		8.04	10.39	st.	2.04	5.24	9.14		
Frederiksoord		8.16	10.51		2.16	5.36	9.26		
Wilhelminasoord		8.28	11.01		2.28	5.46	9.36		
Noordwolde	Vrijdags	8.37	11.12	Maandags	1.30	2.37	5.57	9.47	
Boijl		8.51	11.26	st.	2.51	6.11	10.01		
Elsloo (Bikenlaan)		9.05	11.40		3.05	6.25	10.15		
Tronde		9.12	11.47		3.12	6.32	10.22		
Makkinga		9.20	11.55		3.20	6.40	10.30		
Hoek Makkinga		9.25	12.00		3.25	6.45	10.35		
Oosterwolde	A.	9.37	12.12		3.09	3.37	6.57	10.47	

03-07-1917 NvF

Te koop:

Benten-dokken,

bij **SJERP JISSINK**, Boijl.

16-11-1917 NvF

Uit 'Stellingwarfs-Nederlands Verklarend
Woordenboek': bentedokke = bosje van
bentegras voor de dakbedekking

IJclub „Volharding” te Boijl.

Hardrijdertij van mannen

op Zondag 30 Dec.,

om prijzen van f 15 en f 5.

Aangifte tot 12 uur bij **VAN
RIESEN**.

IJs en weder dienende naar
het oordeel van het bestuur.

28-12-1917 NvF

Te koop of te huur een
van ouds best beklante

Bakkerij,

te Boijl, gunstig gelegen aan
de tramlijn Oosterwolde—
Steenwijk, met een ruime
bergplaats voor takken enz.
en eenig land, samen groot
plm. 40 Are. Te bevragen
bij **JOHs. HOFSTEE** te Boijl.

15-02-1918 NvF

1917 – Een zekere Herman Rohé verhuisde met zijn gezin van Enschede naar Noordwolde. Een paar jaar later legde Herman Rohé in Noordwolde de basis voor een bedrijf dat manden en stoelen produceerde. Hij begon met ca. 40 man en exporteerde aanvankelijk veel naar Denemarken en Frankrijk.

In eerste instantie werden de manden en stoelen van wilgenteen gevlochten. Later legde Rohé zich toe, zoals ook andere rietvlechtbedrijven, op het vlechten van rotanmeubilair. Het goedkope en taaie rotan was afkomstig uit Indonesië en was prima geschikt voor terrasmeubilair, stoelen en wiegen.

1917 - Mata Hari werd ter dood veroordeeld en in Frankrijk (Vincennes) gefusilleerd. Ze werd beschuldigd van spionage voor de Duitsers. Haar eigenlijke naam is Margaretha Geertruida Zelle en was geboren in Leeuwarden. Ze was danseres en vertrok na haar huwelijk samen met een KNIL-militair naar Nederlands-Indië. In 1903 vestigde zij zich in Parijs, nadat ze haar echtgenoot had verlaten. Ze vierde daar triomfen als (naakt)danseres en had als courtisane¹ relaties tot in de hoogste kringen.

Mata Hari (1876-1917)

De executie van Mata Hari.

Schilderij van Johannes Mulders, schilder en illustrator, geboren en getogen in Boijl. Hij genoot vooral veel bekendheid op provinciaal niveau.

1918-1919 - De Spaanse Griep brak uit en verspreidde zich vanuit Spanje over Europa en Noord-Amerika. De verspreiding werd versneld door de vele troepenbewegingen tijdens de WO I. Deze pandemie eiste wereldwijd 25 miljoen slachtoffers.

1919 - In München werd de *Deutsche Arbeiterpartei* opgericht. Enkele jaren later, toen Adolf Hitler in 1921 voorzitter werd, veranderde de naam in *Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei* (NSDAP).

28-06-1919 – Einde van de WO I (de ‘Grote Oorlog’). In Versailles werd het vredesverdrag ondertekend en daarmee kwam een einde aan deze bloedige oorlog. Duitsland werd als hoofdschuldige aangewezen.

Reeds eerder was de Duitse keizer **Wilhelm II** zijn land ontvlucht om onderdak te zoeken in Nederland. In **september 1919** vestigde deze balling zich definitief in ‘Huis Doorn’ te Doorn. Dit veroorzaakte wereldwijd veel verontwaardiging.

¹ Courtisane = vrouw van lichte zeden en die vooral in voorname kringen verkeert.

Notaris VOLKERS te Steenwijk zal in de maand April 1918 bij inzate in het cafe van A. W. VAN RIESEN te Boijl, bij palmslag in het cafe van J. H. NOLLES te Boijl, ten verzoeken van de erfgenamen van wijlen de echtelieden Arend Remmelts Riemersma en Jeltien Roelofs Nolles publiek verkoopen:

1. Het Boerenerve

te Boijl, in eigen gebruik geweest bij wijlen Arend R. Riemersma, om direct te aanvaarden.

2. Het Boerenerve

te Boijl, bemeierd door Hendrik Arends Riemersma, om te aanvaarden in 1919.

3. Een perc. Hooiland

op het Markerbroek onder Oldemarkt, aanv. dadelijk.

Te zamen groot ruim 30 Hect.

02-04-1918 NvF

Te koop eenige duizenden kilo's gekloofd 20 c.M.

Brandhout.

66 stuks Haringvaten, 120 liter inhoud, 1 Petroleumfust en 2150 K.G. Bloembollenmeel analyse Proetstation aanwezig. Coöp. Vereen. tot Aank. van Landb. beh. voor Boijl en Omstr. te Boijl.

27-09-1918 NvF

** Heden overleed na een kortstondige ziekte mijn inzig geliefde Vriendin

JANTJE DE JONG,

op den bloeienden leeftijd van 19 jaar en 2 maanden.

Uit naam van haar vriendin,
ELTJE VAN RIESEN.

Boijl, 6 Nov. 1918.

08-11-1918 NvF

Te koop een partijtje eiken
Mosselhout,
4 a 5 duizend takken en ongeveer een wagon eiken stobben, bij H. DE BOER, hout-handel, Boijl (Friesland).

27-08-1918 NvF

Uit 'Stellingwarfs-Nederlands Verklarend Woordenboek': mosselhout =

1) dun talhooft dat niet verder meer wordt gespleten, fijne takjes van de berk, fijne takjes als brandhout gebruikt, ook hetzelfde als kophooft; talhooft = bep. maat houtjes voor het aanmaken van de kachel.

2) brandhout in het algemeen.

Boelgoed Boijl.

Notaris H. D. J. OUWERSLOOT te Olderbekoop zal op Woensdag 8 Mei 1918, des morgens 10 uur, ten huize van de Weduwe R. POSTHUMUS te Boijl, wegens opheffing van het bedrijf, tegen contante betaling publiek verkoopen:

1 koe.

1 Utrechtsche wagen met collingsassen, tilbury, glazenwagen, 3 boerenwagens, waarvan 1 zoo goed als nieuw, bakkerskar op veeren met keddestokken, gierbak, kruitwagen, zoo goed als nieuwe verdeelmachine voor bakkers met 32 verdeelingen, oliebak met zink beslagen, 5 kasten waarvan een antieke glazenkast, 55 stoelen, 5 tafels, 3 lampen waarvan 1 cafélamp, 4 kachels, w.o. kolom- en kookkachels, 1 stel billardballen, cafébenodigdheden, duif met kooi en helgeen meer zal worden aangeboden.

03-05-1918 NvF

Diphtheritis en roodvonk.

WOLVEGA, 22 Juni. Wegens het heerschen van besmettelijke ziekten, n.l. diphtheritis en roodvonk, in het Oostelijk deel der gemeente Weststellingwerf, heeft de burgemeester het houden van festiviteiten in de dorpen Steggerda, Vinkega, Noordwolde en Boijl verboden, terwijl de openbare school te Steggerda voor onbepaalde tijd is gesloten.

23-06-1918 DTLG

Dankbetuiging.

Wij betuigen met dezen onzen hartelijken dank aan allen, die hulp en bijstand verleenden tijdens de ziekte en na het overlijden van onzen geliefden **Echtgenoot, Zoon, Broeder, Behuwdbroeder en Oom, den heer CASPER BEUN.** Ook onzen dank voor de waardeerende woorden aan het graf gesproken. Tevens onzen hartelijken dank aan den heer **E. MULDER, H. d. S. te Boijl,** voor de onvermoeide hulpvaardigheid altijd aan den overledene bewezen.

Familie BEUN.

12-11-1918 NVF

Eenige duizenden Kg. gekl. 20 c.M. **Brandhout**, 66 stuks, 120 Liter inhoud Haringvaten 1 Petroleumfust. 2150 Kg. Bloembollenmeel analyse Proefstation aanwezig. Coöp. Vereen. tot Aank. van Landb. voor Boijl en Omstr., te Boijl.

30-09-1918 NVF

Brandhout!

20 wagons **DENNENMETERHOUT** f190, franco op wagon, station **Boyl (Fr.)**

Brieven, lett. D. P. 312. Ady.-Bur. D. Y. ALTA, Amsterdam.

11-01-1919 LC

Voornaam Boelgoed Boijl.

Notaris H. D. J. OUWER-SLOOT te Oldeberkoop zal op Donderdag 17 April 1919, des middags 12 uur, ten verzoeke van den heer J. H. NOLLES te Boijl, wegens afschaffing der boerderij, tegen contante betaling, publiek verkoopen:

Een uitmuntend beslag **VEE**, bestaande uit 13 stuks hoornvee, grootendeels stamboekvee en afstammelingen daarvan, w.o. 7 melke en kalve koeien, 1 kalve en 1 guste pink, 4 hokkelingen, 2 kalveren, 1 best merrie-paard, 8 schapen met en zonder lammeren.

Boerengereedschappen: 2 boerenwagens, gierbak, paardetuig, bietensnijmachine en hetgeen meer zal worden aangeboden.

11-04-1919 NVF

RECHTBANK HEERENVEEN.

11 April.

Geëischt werd tegen:

Foppe K., kermisreiziger, Boyl, gedetineerd, wegens 't inslaan van 5 ruitjes in zijn gevangencel, 3 weken gevang.

Gerhard B., Noordwolde en Foppe K., bovengenoemd, beiden gedet. Drie feiten worden bekn. ten laste gelegd: 1e. inbraak bij en mishandeling en afpersing van geld van J. J. de Vries te Steggerda; 2e. inbraak met diefstal in de zuivelfabriek van Hetteema te Noordwolde; 3e. inbraak en diefstal in het armhuis te Noordwolde. Aan Gerhard B. wordt ook nog diefstal van een partij lood ten nadeele van Kuiper te Noordwolde ten laste gelegd. Eisch: ieder 6 jaar gevang.

11-04-1919 NVF

Tegen billijken prijs, eenige duizenden dennen **Boonestokken** en **Klaverruiters**, te leveren op de tram. Adres Coöp. Vereen. **Boijl (Fr.)**.

07-05-1919 NVF

Geweldpleging en diefstallen met braak.

Het O. M. bij het gerechtshof te Leeuwarden heeft tegen Gerhard Bosman, 21 jaar, rijwielhersteller te Noordwolde en Foppe Kuipers, 22 jaar, artist en koopman te Boijl, 5 jaar en 6 maanden gevangenisstraf gevraagd onder aftrek der preventieve hechtenis, wat beiden aangaat wegens afdreiging met geweldpleging te Steggerda en de eerste bovendien wegens diefstallen met braak.

De rechtbank te Heerenveen had hun 5 jaar opgelegd.

07-06-1919 AH

RECHTZAKEN.**In cassatie.**

F. K., artist en koopman te Boijl, gedetineerd, heeft zich in cassatie voorzien tegen het arrest van het gerechtshof te Leeuwarden, waarbij hij, wegens aspersing door 2 of meer vereenigde personen, is veroordeeld tot 5 jaren en 6 maanden gevangenisstraf, onder korting van de voorloopige hechtenis.

17-06-1919 LC

** * Hedenmorgen overleed zacht en kalm onze innig geliefde man, vader en grootvader
ANDR. H. VAN RIESEN,
in den ouderdom van 61 jaar en 4 maanden.
Uit naam van de
wed. ANDR. H. VAN RIESEN
en kinderen.
Boijl, 1 Juli 1919.

04-07-1919 NvF

TE KOOP aangeboden

ongeveer 80,000 BERKENHOUT, 180,000 EIKENHOUT, alles talhout, en 80,000 knippels BOSJESHOUT, franco wagon Boijl bij Noordwolde.

Te bevragen bij H. DE BOER, hout-handelaar te Boijl.

30-07-1919 LC

Uit de hand te koop: een
boerderijtje,
groot bijna 1½ H.A., bewoond door W. Veurman. Aanvaarding 12 Mei 1920. Te bevragen bij Wed. A. H. van Riesen te Boijl.

25-11-1919 NvF

RECHTSWEZEN.**Een gevaarlijk tweetal.**

LEEUWARDEN, 6 Juni. Voor het Gerechtshof hebben heden terecht gestaan de 21-jarige G. B., rijwielhersteller te Noordwolde en de 22-jarige artist en koopman F. K. te Boijl, die door de rechtbank te Heerenveen werden veroordeeld tot 5 jaar gevangenisstraf.

In den nacht van 21 op 22 December l.l. zijn beiden te Steggerda de woning van J. J. de Vries binnengedrongen en hebben den ouden heer mishandeld en een bedrag aan bankpapier afgedwongen. Voorts waren hun nog andere diefstallen ten laste gelegd.

Het O. M. vorderde 5 jaar en 6 maanden gevangenisstraf onder aftrek der preventieve hechtenis.

08-06-1919 DTLG

AANBESTEDING.

Het GEMEENTEBESTUUR van Weststellingwerf zal op Zaterdag 6 September a.s., des morgens 11 uur, ten RAADHUIZE te Wolvega aanbesteden:

1. Het bouwen van een SCHOOL voor M. U. L. O. met ONDERWIJZERSWONING te Wolvega.
2. Het leveren en plaatsen van SCHOOLMEUBELN.
3. Het bouwen van twee LOKALEN aan de O. L. School te Noordwolde (strw. Fred.).
4. Het bouwen van 1 LOKAAL aan de O. L. School te Boijl.
5. Het leveren en plaatsen van nieuwe MEUBELN in de lokalen sub 3 en 4.

De bestekken en teekeningen liggen ter SECRETARIE te Wolvega ter inzage en zijn verkrijgbaar bij den GEMEENTE-ARCHITECT aldaar, tegen betaling van: sub 1 ad f 6, sub 2 ad f 150, sub 3 en 4 ad f 5 samen en sub 5 ad f 150.

Nadere inlichtingen verstrekt de gemeente-architect W. HOEKST te Wolvega.

28-08-1919 LC

Het Onderling Paardenfonds L. B., Noordwolde, Boijl en Omstreken, biedt te koop een dik bevelesde

Kedde,

staande bij J. Wessels te Boijl. Briefjes in te leveren vóór of op Woensdag 29 Oct., voor 's middags 12 uur, bij A. Lelsz, Noordwolde of A. Russchen, Boijl.

24-10-1919 NvF

COÖP. AANK.VEREEN. BOIJL vraagt
 10.000 KG. Haverstroo,
 20.000 KG. Koolrapen, en
 10.000 KG. klol- of lichtlandshool,
 gezonde kwaliteit, levering direct op wagon.

28-11-1919 NvF

Gevraagd, wegens huwe-
 lijk der tegenwoordige, te-
 gen 12 Mel een flinke
Dienstbode,
 en een bekwame
Bakkersknecht,
 't werk grondig verstaande,
 bij J. TIETEMA, Boijl.

09-01-1920 NvF

Te koop aangeboden een
 geheele
Smederij-inventaris.
 Te bevragen voor Zaterdag
 28 Febr. bij J. HOUDEL
 smid, weg Zorgvlied,
 Boijl (Fr.)

24-02-1920 NvF

Gevraagd direct of later een
Smidsknecht,
 bij E. OOSTERKAMP te
 Boijl.
 Tevens te koop een 28-
 tands SLEEPHARK, voor
 spotprijs.

27-02-1920 NvF

Veroordeeld werden:
 Arend vd. W. te Jubbega-Schurega, diefstal van twee bankbiljetten van f 10, 3 maanden gevang. voorw. op een proeftijd van 3 jaar.
 Fokke B. te Jubbega-Schurega, diefstal van f 27, 3 maanden gevang.
 Ids S. en Jan P. te Oldeouwer, vernieling en mishandeling, ieder 6 weken gevang.
 Jan S. te Steenwijk, belediging, 7 dagen gevang.
 Aaldert H. te Boijl, diefstal van aardappelen, 14 dagen gevang.

23-04-1920 NvF

Gevraagd, om terstond in dienst te treden, wegens ziekte der vrouw, een flinke
Boerenmeid,
 als huishoudster. Klein gezin, door H. A. RIEMERSMA Boijl aan de tram.

16-01-1920 NvF

Te koop voor gesenikten
 prijs, 50.000 eiken
Talhout,
 50.000 berken Talhout.
 H. DE BOER, Boijl (Fr.).

16-01-1920 NvF

Uit 'Stellingwarfs-Nederlands Verklarend Woordenboek': talhooft = bepaalde maat aanmaakhoutjes voor de kachel.

Verzoek tot Rehabilitatie.

Door JAN TIETEMA, bakker, vroeger gewoon hebbende te Langelille, thans wonende te Boijl, bij vonnis der Arr.-Rechtbank te Heerenveen, d.d. 8 Maart 1916, in staat van faillissement verklaard, welk faillissement den 27 Januari 1917 door het verbindend worden der eenige uitdeelingslijst is geëindigd, is den 13 December 1920 een verzoek tot rehabilitatie bij gemelde Rechtbank ingediend.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan artikel 208 der Faillissementswet.

Heerenveen, 16 December '20

De procureur van den verzoeker,
 Mr. W. T. VAN DER LEIJ.

24-12-1920 NvF

In het voorjaar van 1920 werd de muziekvereniging OBK (Oefening Baart Kunst) in Boijl opgericht.

Het muziekkorps OBK uit Boijl beelddatum 1934.

van links naar rechts staand:

XXXX

XXXX

XXXX

Arend Benthem (1901-1976)

Lammert Mulder

XXXX

Hendrik van Riesen (1915-1991)

E.I de Boer

van links naar rechts zittend:

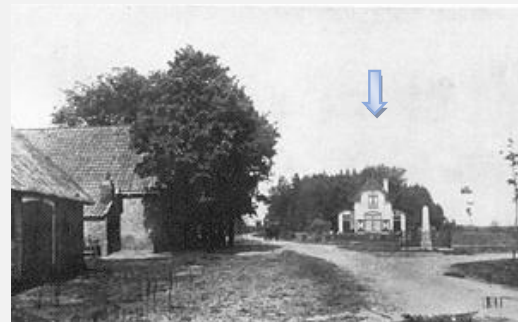
XXXX

XXXX

1920 – Een groot heide- en bosgebied rond Doldersum werd verkocht aan de Maatschappij van Weldadigheid in Frederiksoord. Dit grote gebied was vanaf de eeuwwisseling particulier bezit van Jhr. Warnoldus Albertus baron von der Feltz². De baron gebruikte dit gebied als jachtterrein. Zijn jachtopziener woonde in een klein huisje in Doldersum aan de wegdriehoek Boijl-Vledder-Wateren. Later werd voor jachtdoeleinden in de bossen van Doldersum een jachthut “Brenge mee” in gebruik genomen.

Jachthut “Brenge mee” in de Doldersumse bossen. Fries Fotoarchief, idnr 102912

woning jachtopziener in Doldersum (zie pijl)

Jagerscombinatie met drijvers en tableau voor “Brenge mee” in bossen van Doldersum

beelddatum is 1961

Geheel rechts (met hond) zit Willem Eising, jachtopziener in de periode 1948-1980.

² Jhr. W.A. baron van der Feltz werd in 1864 geboren in Aspen. Hij trouwde op 29-12-1898 in Amsterdam met Henriëtta Catharina Sophia Bovenkerk. In de periode 1857-1878 was hij burgemeester van Assen.

Aan het eind van een jachtpartij was er vaak nog een gezellige nazit met een hapje en drankje. Daarbij werd niet alleen “prik” geschonken. “Brenge Mee” had een klein keldertje voor de opslag van drankjes. De benaming impliceerde vast een zekere opdracht. Later heeft ‘Hoeve Boschoord’ het beheer over het gebouwtje gevoerd. Na een niet aflatende stroom vernielingen is in de 90-er jaren tot sloop over te gaan.

september 1920 – Harm Ellens, directeur van de Rijksrietvlechtschool, verliet Noordwolde i.v.m. zijn benoeming in Schoonhoven.

Harm Ellens (tekening)

De heer Harm Ellens (Groningen 1871-Velsen/Santpoort 1939) kwam in 1908 naar Noordwolde als directeur van de Rijksvakschool, later Rijksrietvlechtschool.

Hij had studies gevolgd aan de Academie Minerva in Groningen, aan de Rijkschool voor Kunstnijverheid en aan de Rijksacademie van beeldende kunsten.

Hij was werkzaam als decoratieschilder voor bouwprojecten, bij de bekende architect P.J.H. Cuypers, was tekenleraar in Arnhem en ontwierp daarnaast reamedrukwerk, meubels en andere gebruiksvoorwerpen.

Hij was in Noordwolde actief op velerlei terrein en beijverde zich o.a. voor de nieuwbouw van de Rijksrietvlechtschool, die in 1912 werd geopend.

Op die school kregen vormgeving, afwerking en kwaliteit van producten veel aandacht. Hij bracht de school op een hoog artistiek en ambachtelijk niveau. Ellens maakte zich ook sterk voor de productverbetering van de lokale vlechtindustrie.

Bij zijn komst naar Noordwolde in 1908 woonde Ellens eerst tijdelijk in Zorgvlied.

In opdracht van het Rijk werd een directeurswoning gebouwd aan de Oosterstreek in Noordwolde.

Rond 1910 was de grote en riante dienstwoning, naar een ontwerp van Ellens zelf, klaar. Hij verhuisde toen naar de ‘Wilghorst’ in Noordwolde.

De ‘Wilghorst’ aan de Oosterstreek in Noordwolde beelddatum 2010

Vanaf mei 1934 bewoonde de van Boijl afkomstige en regionaal bekende kunstschilder Johannes Mulders (1899-1989), tevens leerling tekenen van Harm Ellens, de ‘Wilghorst’.

Na zijn vertrek uit Noordwolde werd hij op 01-04-1921 opgevolgd door de heer P.A. Hendriks, die tot dan leraar was aan een landbouwschool.

De heer Ellens werd Directeur van de Rijksvakschool voor Edelsmeden en Horlogemakers in Schoonhoven en bleef dat tot 1932. Daar legde hij zich toe op het ontwerpen van edelmetalen voorwerpen en sieraden.

In 1923 ontwierp hij de zilveren ambtsketen van de Burgemeester van Amsterdam, welke werd uitgevoerd door Koninklijke Begeer.

In dit jaar werd hij benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau.

1920 - Het Oosterse Veld stond blank wegens de hoge waterstand in de Noordwoldervaart. De vaart werd in 1922 in eigendom overgenomen door de Provincie.